

Het Lenteakkoord als Begrotingsakkoord 2013 naar de Tweede Kamer

20 juni 2012

Met het Lenteakkoord heeft Nederland net op tijd voldaan aan de eis van de Europese Commissie om voor 2013 een begroting op te stellen waarbij het tekort niet hoger uitkomt dan 3% van ons bruto binnenlands product. Met een onverwachte coalitie tussen de regeringsfracties VVD en CDA én de oppositiepartijen D66, Groen Links en de Christen Unie is besloten tot een pakket van 'hervormingen, ombuigingen en lastenmaatregelen' van in totaal € 12,4 miljard.

Het Lenteakkoord is inmiddels uitgewerkt in enkele wetsvoorstellen en die zijn onlangs bij de Tweede Kamer ingediend. Het demissionaire kabinet wil grote haast maken met de behandeling daarvan en het Begrotingsakkoord 2013 nog vóór de Tweede Kamerverkiezingen op 12 september afronden. Opmerkelijk is dat de forenzentaks – de voorstellen inzake het woon-werkverkeer – én de beperking van de hypotheekrenteaftrek niet in het Begrotingsakkoord 2013 zijn opgenomen. Staatssecretaris Weekers van Financiën heeft voor de uitwerking van deze twee – omstreden – voorstellen meer tijd nodig: hij wil deze voorstellen meenemen in het Belastingplan 2013. Dat plan wordt op Prinsjesdag, kort ná de verkiezingen, aan de Tweede Kamer aangeboden. Door dit uitstel kunnen de forenzentaks en beperking van de

hypotheekrenteaftrek belangrijke issues worden in de komende verkiezingsstrijd.

Het Lenteakkoord is uitgewerkt in een drietal wetsvoorstellen. Staatssecretaris Weekers van Financiën heeft die onlangs bij de Tweede Kamer ingediend.

In het wetsvoorstel Uitwerking fiscale maatregelen Begrotingsakkoord 2013 zijn de volgende maatregelen opgenomen:

- Het algemene BTW-tarief wordt per 1 oktober 2012 verhoogd naar 21%. De BTW-verhoging brengt jaarlijks ruim € 4 miljard extra aan belasting op. Daarvan wordt in 2013 € 1,5 miljard gecompenseerd door een lagere inkomsten- en loonbelasting, het kindgebonden budget en de zorgtoeslag, in het bijzonder voor huishoudens met een lager inkomen. Het restant van de opbrengst uit de BTW-verhoging zal in 2014 en 2015 in twee gelijke porties teruggesluisd worden door een verlaging van de tarieven van de inkomsten- en loonbelasting. Voor de overgangsregeling bij deze tariefsverhoging zie ook elders in dit nummer van BelastingBelangen: Begrotingsakkoord 2013: De BTW-tariefsverhoging + overgangsrecht.
- De BTW-vrijstelling voor gezondheidskundige verzorging van de mens wordt per 1 januari 2013 beperkt tot gezondheidskundige diensten die worden uitgevoerd door een beroepsbeoefenaar in de zin van de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg (de wet BIG), die onderdeel zijn van de uitoefening van dat beroep én die uitgevoerd worden door een beoefenaar met een voltooide opleiding voor dat beroep volgens de kwaliteitseisen van de Wet BIG. Zie ook elders in dit nummer van BelastingBelangen: Begrotingsakkoord 2013: De beperkte BTW-vrijstelling voor gezondheidskundige diensten. In het verlengde van deze BTW-maatregel wordt de aftrek voor specifieke zorgkosten beperkt.

- Per 1 juli 2012 is het verlaagde BTW-tarief van 6% (weer) van toepassing op podiumkunsten en kunstvoorwerpen.
- De overdrachtsbelasting op woningen wordt per 1 juli 2012 structureel op 2% gesteld.
- De aftrek van deelnemingsrente – de rente die verband houdt met de financiering van een deelneming – wordt beperkt voor de heffing van vennootschapsbelasting. De aftrekbeperking geldt alleen bij een excessieve renteaftrek. Dat is het geval als – globaal gezegd – de waarde van de deelnemingen groter is dan het eigen vermogen van de vennootschap die de deelnemingen houdt. De aftrekbeperking kent een drempel van € 1 miljoen per jaar. Op de aftrekbeperking gelden diverse uitzonderingen: zie ook elders in dit nummer van BelastingBelangen: Begrotingsakkoord 2013: Beperking aftrek deelnemingsrente.
- Werkgevers gaan in 2013 een eenmalige crisisheffing betalen van 16% over het loon van een werknemer indien en voorzover dat in 2012 meer dan € 150.000 heeft bedragen. Zie ook elders in dit nummer van BelastingBelangen: Eenmalige crisisheffing over lonen boven € 150.000. De werkgeversheffing over excessieve vertrekbonussen – boven de € 531.000 – wordt met 150% verhoogd van 30% tot 75%.
- De werkbonus wordt niet ingevoerd.
- Het tarief van de energiebelasting voor aardgas wordt verhoogd.
- De vrijstelling van de kolenbelasting voor kolen die worden gebruikt voor elektriciteitsopwekking wordt afgeschaft.
- Het tariefsverschil tussen gewone en rode diesel (circa 17 cent per liter) vervalt, behoudens voor het gebruik als motorbrandstof voor de scheepvaart, niet pleziervaart.
- De eerder aangekondigde afschaffing van het eurovignet, de frisdrankenbelasting en de belasting op leidingwater gaat (voorlopig) niet door.
- De heffingskorting voor groen beleggen én de bijbehorende vrijstelling in box 3 blijft in stand. De heffingskortingen voor sociaal-ethisch beleggen, cultureel beleggen en durfkapitaal, met de daaraan gekoppelde vrijstellingen, vervallen per 1 januari 2013. Zie ook elders in dit nummer van BelastingBelangen: Begrotingsakkoord 2013: Beleggingen: heffingskortingen gekort, vrijstellingen vervallen
- De inflatiecorrectie in de inkomsten- en loonbelasting in 2013 blijft achterwege.
- De alcohol- en tabaksaccijns worden verhoogd. Zie ook elders in dit nummer van BelastingBelangen: Begrotingsakkoord 2013: Accijnsverhoging velt sigarenboeren.

In het wetsvoorstel Verhoging AOW- en pensioenrichtleeftijd, ingediend door de bewindslieden van Sociale Zaken en Financiën, wordt de gefaseerde verhoging van de pensioengerechtigde leeftijd vanaf 2013 geregeld. Door deze aanpassing komt de pensioengerechtigde leeftijd uiterlijk in 2019 uit op 66 jaar, en in 2024 op 67 jaar. Daarna wordt de AOW-leeftijd aan de levensverwachting gekoppeld. Zie ook elders in dit nummer van BelastingBelangen: Verhoging AOW- en pensioen(richt)leeftijd: de gevolgen

Bij het wetsvoorstel Mobiliteitsbonussen voor werkgevers worden de bonussen voor werkgevers voor het in dienst nemen en - houden van oudere werknemers nader uitgewerkt. De bonusregeling is vormgegeven als een premiekorting en zal worden opgenomen in de Wet financiering sociale verzekeringen.

De meest aansprekende maatregelen uit het Lenteakkoord – de forenzentaks en het beperken van de aftrek van de eigenwoningrente – worden in het Belastingplan 2013 uitgewerkt. Zie ook elders in dit nummer van BelastingBelangen: Woon-werkverkeer in 2013 en volgende jaren en Voorgestelde beperking aftrek eigenwoningrente. Daarnaast worden diverse andere maatregelen uit het Lenteakkoord in aparte wetsvoorstellen bij het pakket Belastingplan 2013 ingevoerd. Daarbij gaat het met name om de maatregelen tot hervorming van de arbeidsmarkt en de nieuwe verhuurdersbelasting. Zie ook elders in dit nummer van BelastingBelangen: Maatregelen tot hervorming van de arbeidsmarkt en Verhuurdersbelasting per 2013.

Commentaar

Met het Lenteakkoord – en het daarin besloten pakket aan maatregelen – wordt volgens onze minister van Financiën Jan Kees de Jager "koers gezet richting gezonde overheidsfinanciën en een versterking van de economie. Het jaar 2013 is hierdoor geen verloren jaar".

Dat ministeriële enthousiasme wordt door maar weinig landgenoten gedeeld: zij ervaren het Lenteakkoord als een forse lastenverzwaring. De kritiek op het akkoord groeit met de dag, steeds meer belangenorganisaties kraken onderdelen daarvan af. Nu moet blijken of de Haagse politici die 'over hun schaduw zijn gestapt' door in te stemmen met dat Lenteakkoord, zich ook daadwerkelijk daaraan committeren. En dat wordt lastig, met de Tweede Kamerverkiezingen op komst. De politieke steun voor het akkoord brokkelt zichtbaar af, steeds meer politici dragen nuanceringen en alternatieven aan, om de kiezer voor zich te winnen. Zelfs onze demissionaire minister-president doet daar aan mee: op een vroege zondagmorgen, bij Eva Jinek op bezoek, liet hij weten dat de forenzentaks – als zijn VVD het na de verkiezingen mag zeggen – waarschijnlijk niet zal worden ingevoerd. Waar de met dat voorstel beoogde besparing van € 1,3 miljard dan wel vandaan moet komen, werd in het interview niet duidelijk. Ook Brussel begint ongerust te worden: het Lenteakkoord is prima, maar dan moet het volledige pakket aan maatregelen wel worden uitgevoerd. De kans is groot dat veel voorstellen uit het Lenteakkoord de eindstreep niet – ongeschonden – zullen halen. BelastingBelangen houdt voor u de vinger aan de pols.